ДО
Г-Н ДИМИТЪР ГЛАВЧЕВ
МИНИСТЪР ПРЕДСЕДАТЕЛ

ДО
АДМИНИСТРАЦИЯТА НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

ДО
Г-Н ГЕОРГИ ТАХОВ
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО
И ХРАНИТЕ

КОПИЕ:
Д-Р СВЕТЛОЗАР ПАТАРИНСКИ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО
БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

ОТНОСНО: проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Тарифа за таксите, които се събират от Българската агенция по безопасност на храните, публикуван на Портала за обществени консултации на 2 август 2024 г.

УВАЖАЕМИ Г-Н ГЛАВЧЕВ,
УВАЖАЕМИ Г-Н ТАХОВ,
УВАЖАЕМИ Д-Р ПАТАРИНСКИ,

Във връзка с публикувания проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Тарифа за таксите, които се събират от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), публикуван на Портала за обществени консултации, в рамките на обявения срок 02.09.2024 г., изразяваме следното становище:

Считаме, че поради липса на информация относно методите за изчисляване на разходите за дейностите, извършвани от БАБХ, за които се събират такси, така предложения проект следва да бъде преразгледан и да се изпълнят изискванията на Регламент (ЕС) 2017/625 (Регламнт относно официалния контрол).

Мотиви:

1. Нарушен е принципа за прозрачност: Съгласно чл. 85 от Регламент (ЕС) 2017/625, компетентните **органи трябва да осигурят прозрачност при определянето и събирането на таксите за извършване на официален контрол**. Това включва предоставяне на информация за референтните периоди и за разходите на органите, за които се дължи такса или налог. Освен това, държавите членки трябва да се консултират със заинтересованите страни относно методите за изчисляване на тези такси. **Тези изисквания не са изпълнени, което нарушава прозрачността и отвореността на процеса;**

2. Липса на методика и план-сметка за изчисляване на таксите: Съгласно чл. 85, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/625, **компетентните органи са задължени да предоставят ясна методика за изчисляване на таксите, както и план-сметка за всяка нова предложена такса.** За нас и нашите членове, тези документи са важни, за да се гарантира, че таксите са обосновани и пропорционални на разходите, свързани с извършваните официален контрол и други официални дейности. **Липсата на подобна документация поставя под въпрос правната основа и обосноваността на събираните такси;**

3. В Доклада по проекта на тарифа като обосновка е записано, **че „таксите са въведени, за да покрият разходите“**. В *Чл. 2. (1) Общи такси за официален контрол и други официални дейности,* предвидените такси са на служител, на час. **Не са определени точни критерии как се определя времето, което е необходимо за съответните дейности.** Няма информация какви са разходите, направени за съответните дейности. Напр. т. 1. „Оценка на съответствието на инвестиционни проекти за изграждане или реконструкция, разширяване или модернизация на обекти, подлежащи на контрол и издаване на становище, съгласно чл. 27, т. 3 от ЗУАХВ“. Проектът в дадена Областна дирекция по безопасност на храните (ОДБХ) може да се оценява от трима, в друга ОДБХ от повече служители. Как се определя броят на членовете на комисия, по какви критерии? Времето за оценка не би следвало да е еднакво за обект за изграждане и обект за разширяване или модернизация;

4. В чл. 2, т. 6 от Проекта се предлага таксата „Извършване на одит" да бъде разделена на два елемента, но **няма ясно разписани критерии**, как ще бъде определено максималното и минималното работно време, което един инспектор ще използва за „Подготовка и приключване на одит". Липсва информация относно механизмите за осигуряване на обективност и безпристрастност при определянето на продължителността на одита. Съществуват международни стандарти, които задават критерии за определяне на времето за извършване на одит, включително необходимото време за подготовка и приключване, а тези норми са разработени с цел да гарантират обективност и прозрачност в процеса.

6.1.	Извършване на фактически одит, за служител, за час	за първия час	20,00
		за всеки следващ час	13,00
6.2.	Подготовка и приключване на одит,	за служител, за час	21,00

Подготовката и приключването на одита са изключително важна част от одита, но трябва ясно да бъде обявено, как се определя това работно време, изразходвано от държавния служител, за да бъде контролирано от бизнес оператора, което е различно за различните категории оператори. **Не е изпълнено изискването на чл. 85, параграф 1** от Регламент (ЕС) 2017/625, а именно: „Държавите членки гарантират високо равнище на прозрачност";

5. В проекта на тарифа са въведени нови такси при въвеждане на пратки с живи животни и продукти с животински и неживотински произход. Това може да окаже изключително негативно въздействие върху свободната търговия, вкл. да наруши конкурентоспособността. Новите такси за внос могат да увеличат разходите за суровини за местната преработвателна промишленост и селско стопанство, което ще доведе до по-високи производствени разходи и намаляване на рентабилността. Високите такси могат да направят вноса на определени продукти икономически нецелесъобразен, което може да намали разнообразието на предлаганите на пазара продукти. Това е в ущърб на потребителите, които ще имат по-ограничен избор и може да бъдат принудени да плащат по-високи цени за по-малко разнообразие;

6. Неоправдано увеличение на таксите за клинични прегледи и пробовземания: В чл. 39, ал. 1 се предвижда таксата за извършване на клиничен преглед да бъде завишена почти два пъти, а таксите за различните пробовземания да бъдат увеличени от 50 до над 200 процента. Това драстично повишение на разходите ще окаже изключително негативно въздействие върху интензивните производства, като например птицевъдството. Птицевъдството е сектор, който изисква чести и рутинни клинични прегледи и пробовземания, за да се осигури здравето и безопасността на животните и продуктите. Увеличението на таксите ще доведе до значително повишаване на оперативните разходи за производителите, което може да намали рентабилността им и да направи бизнеса им по-малко устойчив. В крайна сметка, тези разходи вероятно ще бъдат прехвърлени на

крайните потребители под формата на по-високи цени за продукти от птицевъдството, което ще се отрази неблагоприятно на цялата верига на доставки и на потребителите;

7. В чл. 57, ал. 1 от Тарифата са определени такси за промяна в одобрените/регистрираните обстоятелства по Закона за фуражите – т. 1.2, 1.7, 1.9, 1.10, 1.12, 1.15, 1.17, 1.18, 1.22, 2.2, 2.4 и 3.

Видно от предложените такси не става ясно, как е определено, едни от тези такси да бъдат увеличени, а за други да са запазени съществуващите такси от сега действащата тарифа, например таксата по т. 4;

8. В чл. 57, ал. 2 са определени таксите „За издаване на ветеринарен или друг сертификат за износ на фуражи за трети държави".

В т. 1.1 и т. 2.2. са определени таксите за издаване на ветеринарен сертификат на български език в размер на 40 лв. и за издаване на ветеринарен сертификат на английски език в размер на 50 лв. Съпоставено с действащата Тарифа за таксите, които се събират от БАБХ **таксата по чл. 57, ал. 2, т. 1.1 за издаване на ветеринарен сертификат на български език е увеличена с 33,33%, а по т. 2.2 за издаване на ветеринарен сертификат на английски език е увеличена с 25%. Не е ясно как са приложени критериите за определяне на таксите.**

В т. 1.2. и т. 2.2. от проекта е определена такса при износ на фуражи в размер на 2 лв. за всеки следващ тон след 1-вия тон. Определената такса е завишена с 83, 5% спрямо сега действащата Тарифа за таксите, които се събират от БАБХ (чл. 47, ал. 3), която се прилага от 10.11.2015 г. (ДВ, бр. 87 от 2015 г., в сила от 10.11.2015 г.).

Аналогично в чл. 35 т. 5 се определя нова така за фитоветеринарен сертификат за износ на фуражи, като определената такса на тон след първия от 3,43 лв. също е завишена спрямо досегашната (3,35 лв.).

Фуражите, като стока обичайно са в големи количества много над 1 тон, често на кораби от десетки хиляди тонове. При предлагането на тази такса **не е изпълнено изискването на чл. 85, параграф 1** от Регламент (ЕС) 2017/625 и не е ясно, кое е довело до увеличение на таксата от сега действащата Тарифа за таксите, които се събират от БАБХ, както и каква е икономическата обосновка за еднократна административна услуга, обхватът на която не се променя от изнасяното количество, да се начислява такса на единица стока и получената голяма по размер такса да е в пълно несъответствие с положените от администрацията усилия и направен разходи.

При извършването на износ на фуражи от Република България определеният размер на таксите от 2 лв. на тон за ветеринарен сертификат и от 3,43 лв. на тон за фитосанитарен контрол ще доведе до това изнасяните от България фуражи да не са конкурентни на пазара извън нашата държава, тъй като таксата рефлектира пряко върху цената на стоката.

За сравнение в съседна Румъния таксата за фитосанитарен контрол е еднократно около 200 лв. и 2 лв. на всеки 1000 тона след това, т.е. близо 1000 (хиляда) пъти под българската за по-големи товари.

9. В чл. 58, ал. 1 в текста **ясно да се посочи**, че определените такси в таблицата **се отнасят при извършване на контрол от компетентния орган по искане на оператора**, така както е разписано в т. 1 от таблицата.

УВАЖАЕМИ Г-Н ГЛАВЧЕВ,
УВАЖАЕМИ Г-Н ТАХОВ,
УВАЖАЕМИ Д-Р ПАТАРИНСКИ,

Браншовите организации, подписали настоящото становище представляват производители, преработватели и търговци на суровини, храни, фуражи в агрохранителната верига.

Поради липсата на информация относно методите за изчисляване на разходите за дейностите на БАБХ, за които се налагат такси, считаме, че предложената тарифа следва да бъде преразгледана и приведена в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2017/625. За нас като представители на бизнеса е от изключително значение да бъде извършен внимателен анализ на потенциалните въздействия от влизане в сила на акта и изслушване на заинтересованите страни преди вземане на решение за въвеждането на нови и многократно завишени такси.

Вярваме, че направените конструктивни и законово обосновани коментари, бележки и предложения ще бъдат отчетени при изготвянето на окончателния текст на проекта на Постановление на Министерския съвет за приемане на Тарифа за таксите, събирани от Българската агенция по безопасност на храните.

С уважение,
Асоциация на месопреработвателите в България
Асоциация на млекопреработвателите в България
Асоциация на производителите на безалкохолни напитки в България
Национална асоциация на млекопреработвателите
Национален браншови съюз на хлебарите и сладкарите
Национална лозаро-винарска камара
Сдружение на производителите на растителни масла и преработватели на маслодайни култури в България
Сдружение ”Храни и напитки България“
Съюз на българските мелничари
Съюз на пивоварите в България
Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци
Съюз на производителите на захар и захарни продукти
Спиритс България – Асоциация на производителите, вносителите и търговците на спиртни напитки в България
Съюз на птицевъдите в България
Съюз на производителите на комбинирани фуражи
Асоциация на свиневъдите в България
Съюз по хранителна промишленост